

ook als er maar drie schepen teruggaan, verdeeld zijn. Daarvan gingen de Scholtenburg en Kattendijke via Coromandel om daar contanten en goederen af te geven, en om een partij zink en lood mee te nemen, als die daar niet tegen een redelijke prijs te verkopen was. Men meende dat er in Bengalen een goede winst op te maken viel. Verder is de Bleiswijk naar Ceylon gezonden om daar voor Bengalen de rechtstreeks bestelde 6 kayiru kabeltouwen, 28 kayirutouwen en 30.000 pond kayirudraad in te laden, alsmede de uit Batavia bestelde 2000 lb kaneel. Aan kayirutouwen en draad moet zoveel als Ceylon kan leveren meegenomen worden. De Schagen voer direct naar Bengalen en alle vier retoursschepen kregen als onderlaag 100.000 pond peper mee. Na de verscheping van ruim vier ton zilver met de Schagen, [fol. 1361] is daarvan voor Bengalen geen, noch enig ander muntgeld voorradig gebleven. Op 2 augustus 1765 is besloten om de IJsselmonde aan te houden tot uiterlijk eind september om af te wachten of er op de bestelling nog zilver uit Nederland wordt aangevoerd, dat dan via Malakka naar Bengalen kan gaan. Dat tijdstip is op 1 oktober uitgesteld tot half oktober en vervolgens tot 25 oktober, toen de IJsselmonde zonder zilver of contanten is vertrokken, daar ze niet langer in onzekerheid kon wachten. Volgens de verklaring van de equipagemeester nam de scheepsleiding van de Vrouwe Cornelia Hillegonda bij de punt Palmeiros overbodig een Engelse loods voor ropia 500 aan boord om binnen te varen, terwijl er bij Balasore twee Compagnies sloepen lagen. Men koestert de verdenking dat er nodeloos geld verspild is, daar die scheepsleiding dit niet voor vertrek heeft gerapporteerd en de loods pas laat om betaling verzocht. [fol. 1362] Daarom zijn op verzoek van het bestuur schipper Simon van Dalen en opperstuurman Steendekker met die kosten belast om bij terugkeer in Azië te voldoen. Het is goedgekeurd dat de geheel onbruikbare sloep Chinsura onder het innemen van de bruikbare goederen is gesloopt en de romp voor ropia 310,- is verkocht. De verstrekking in de vorige jaren van ankers en touwen aan de schepen, en wel van zeven zware ankers aan de Stralen, zoals gemeld in de brief van 28 februari 1765, is buitensporig. Daar er behoorlijke verklaringen zijn afgelegd dat deze ankers en touwen hadden gediend om wat daarvan verloren was, te vervangen, en de equipagemeester er voor heeft getekend dat ze nodig waren, is dit maar geaccepteerd. Maar het is afgekeurd dat aan de scheepsleiding van de Huis te Boede 13½ vadem brandhout is verstrekt onder het voorwendsel dat wat uit Batavia was meegegeven, vergaan en vermolmd was. [fol. 1363] Er is besloten in afwijking van het voorschrift de scheepsleiding niet met de kosten te belasten, maar die te laten vergoeden door diegenen die het hout hadden meegegeven. In het vervolg moet de scheepsleiding er in Batavia op letten dat er geen vermolmd hout wordt geladen, tenzij dat onvermijdelijk is. Dan is het onmogelijk dat er wordt voorgewend, dat het al vermolmd was. Verstrekking van hout op de kantoren is nu verboden, tenzij op rekening van de scheepsleiding. Op een zelfde wijze moeten een zwaar anker en een vijgertouw voor de Lekkerlust door degene die verzuimde de kosten op tijd in te boeken, betaald worden. Op 24 april 1764 had het bestuur wel besloten deze Batavia als onkosten van de Lekkerlust in rekening te brengen, maar intussen vertrok dit schip naar Nederland. [fol. 1364] Het is goedgekeurd dat volgens afspraak aan de Engelse loods van de Huis te Boede ropia 200 is betaald. Hij zeilde vooruit, daar de sloep van de Compagnie buiten de banken uit het zicht van dit schip was geraakt. Ook is geaccepteerd dat nog eens ropia 200 aan die loods is betaald voor hulp aan de sloep Haring, die zinkende was met het zilver dat van de Huis te Boede was overgenomen. Er is echter niet onderzocht of er plichtsverzuim of onoplettendheid in het spel is geweest bij het uit het zicht verliezen van dit schip door Compagnies sloep en bij de zinkende toestand van de sloep Haring. Dit moet nog gebeuren. Men schreef het bestuur dat men vertrouwt dat het inderdaad, wegens toenemende ziekte van de Europese bemanning en de zwaarte van het lossen en laden, nodig is geweest om enige ploegen moslims dit werk te laten doen. [fol. 1365] Daar dit een buitengewone uitgave is mag dit, als deze omstandigheden, zoals verwacht, zich nogmaals voordoen, slechts bij uiterste noodzaak geschieden. Het verzoek van de equipagemeester om het kanon dat bij het leggen van tonnen wordt gebruikt wegens onbruikbaarheid te mogen vervangen, is goedgekeurd en de ge-